

Onderwijs als sleutel tot vrede en duurzame ontwikkeling: naar de uitvoering van SDG 4

Parlementaire hoorzitting van de Interparlementaire Unie (IPU) met de Verenigde Naties (17-18 februari 2019)

De volgende leden van de Belgische fractie van de Interparlementaire Unie (IPU) hebben hieraan deelgenomen: de heer Andries Gryffroy (Senaat, N-VA, voorzitter van de Belgische fractie), de heer Samuel Cogolati (Kamer van volksvertegenwoordigers, Ecolo-Groen) en de heer Christophe Lacroix (Kamer van volksvertegenwoordigers, PS)

Openingszitting: Parlementaire hoorzitting 2020 en de 75ste verjaardag van de VN

De heer Tijani Muhammad-Bande, Voorzitter van de 74ste zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, benadrukt dat Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling 4 (Sustainable Development Goal, voortaan “SDG 4” in dit verslag) moet worden geïmplementeerd. Er is geen enkele goede reden waarom kinderen niet naar school zouden kunnen gaan en hij citeert Koffi Annan in dit verband: *“Education is calling peace building by its first name”*.

Hij wijst ook op een negatieve trend op het vlak van de beschikbaarheid van goed opgeleide leerkrachten en houdt een pleidooi voor een verhoogde connectiviteit. Hij betreurt ook dat er in heel wat arme landen nog te weinig vrouwelijke leerkrachten zijn, zeker voor het middelbaar onderwijs.

Mevrouw Gabriela Cuevas Barrón, Voorzitster van de Interparlementaire Unie (IPU), treedt de heer Muhammad-Bande bij en wijst er op dat op dit ogenblik 260 miljoen kinderen niet naar school gaan en dat bijna 800 miljoen volwassenen niet kunnen lezen of schrijven. Zij verwijst naar het *Global Education Monitoring Report* van de UNESCO dat stelt dat er bij gelijk beleid van 2015 tot 2030 een structureel tekort van 39 miljard dollar per jaar is om onderwijs voor alle kinderen mogelijk te maken in alle landen met een laag of laag gemiddeld inkomen.

Ze onderstreept dat de arbeidsmarkt van de 21ste eeuw nieuwe vaardigheden nodig heeft, maar vraagt zich af wat de beleidsmakers hiervoor concreet doen.

Ze kan ook niet om de vaststelling heen dat er nog steeds een groot probleem is op het vlak van onderwijs en opleiding voor vrouwen en meisjes. In alle panelgesprekken hierover ziet zij heel veel vrouwen in het publiek, maar om echt iets te bereiken moeten ook de mannen mee aan de kar trekken.

Zij is van oordeel dat parlementsleden dichter bij de Verenigde Naties moeten staan om zo het draagvlak te verhogen om de SDG's effectief op te leveren tegen 2030, wat volgens haar mogelijk moet zijn.

Mevrouw Amina Mohammed, vice-secretaris-generaal van de Verenigde Naties, pikt hierop in en bevestigt dat er een bijkomende kloof is ontstaan doordat veel kinderen de school verlaten zonder de digitale vaardigheden die nodig zijn voor de huidige arbeidsmarkt en roept op om het onderwijs in dit opzicht te herdenken.

Zij betreurt dat door conflicten en humanitaire crisissen in vele landen een hele generatie jongeren dreigt aan zijn lot te worden overgelaten. De Verenigde Naties wijzen er constant op dat de wereld dit niet mag toelaten en moedigt regeringen, bedrijven en andere spelers aan om schaalbare oplossingen te ontwikkelen en volop in te zetten op levenslang leren. Zij pleit er ook voor dat politici hun oor bij de jongeren zelf te luisteren leggen om nog beter te weten wat precies hun behoeften zijn.

De heer Abdoulaye Mar Dieye, hoofd Algemeen Beleid van het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (UNDP) en *keynote speaker* voor deze hoorzitting, wijst erop dat de IPU permanent waarnemer is bij de Verenigde Naties. Volgens hem is er een essentiële rol weggelegd voor parlementen omdat zij de wetten en de begrotingen goedkeuren. Hij verwijst hierbij naar SDG 16¹, die ook wel de parlementaire doelstelling genoemd wordt.

De heer Abdoulaye verwijst naar de Verklaring van 15 september 2015 “Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development” waarin de wereldleiders zich verbinden om een inclusief en rechtvaardig onderwijs voor allen te voorzien. Hierbij herbevestigden zij de internationaalrechtelijke norm uit artikel 26 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, die herhaald wordt in artikel 13 van het Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten, volgens dewelke onderwijs een fundamenteel mensenrecht is.

Hij voegt hier aan toe dat onderwijs echter nog zoveel meer is dan een fundamenteel mensenrecht: het is een voorafgaande sleutelvoorwaarde voor volwaardige deelname aan de maatschappij en een manier om ze te bevorderen. De Verklaring van 2015 wil daarom aan iedereen, vooral de meest kwetsbaren, toegang geven tot kansen om levenslang te leren waarbij men hen helpt om de nodige kennis en vaardigheden te verwerven om opportuniteiten aan te grijpen en volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. SDG 4 is hiervan het resultaat: “Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen.”

Hij verwijst naar het *Human Development Report* van de UNDP dat in detail ingaat op de ongelijkheden van vandaag en waarin wordt aangegeven dat SDG 4 een belangrijke facilitator is voor de Agenda 2030. In landen met een heel hoge menselijke ontwikkeling stijgt het aantal abonnementen voor breedbandinternet vijftien keer zo snel als in landen met een lage menselijke ontwikkeling. In landen met een lage menselijke ontwikkeling heeft slechts 3,2% van de volwassenen hoger onderwijs genoten. In ontwikkelde landen is dit 29% en het aantal volwassenen met een hogere opleiding neemt er zes keer zo snel toe. Dit heeft verregaande gevolgen. Uit een belangrijk rapport van het IMF uit 2017 blijkt dat mannen met een hogere opleiding in geavanceerde economieën gemiddeld 14 jaar langer leven.

In 2019 was SDG 4 een van de SDG's die werd geëvalueerd tijdens het *Voluntary National Review* (VNR)-proces van het *High-Level Political Forum* (HLPF). Jammer genoeg blijkt hieruit dat we niet op koers zitten om de doelstelling te bereiken. Ondanks gevoelige vooruitgang waren er in 2017 nog steeds 262 miljoen kinderen en jongeren van 6 tot 17 jaar die niet naar school gingen. Bovendien halen de helft van de kinderen en jongeren wereldwijd niet de minimale normen inzake leesvaardigheid en wiskunde. Snelle technologische veranderingen bieden kansen en uitdagingen, maar de leeromgeving, de leraren capaciteit en de kwaliteit van het onderwijs houden geen gelijke

¹ “Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en bouw op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en toegankelijke instellingen uit.”

tred. Er moet opnieuw gefocust worden op betere leerresultaten voor de volledige cyclus, in het bijzonder voor vrouwen, meisjes en mensen in kwetsbare omstandigheden.

Daarnaast waren er in 2016 ook nog steeds 750 miljoen ongeletterde volwassenen, waarvan twee derden vrouwen waren. Veel ontwikkelingslanden beschikken nog altijd niet over de basisinfrastructuur –en faciliteiten om efficiënte leeromgevingen te creëren. Zo hebben in Sub-Sahara-Afrika meer dan de helft van de scholen geen toegang tot elektriciteit, breedbandinternet, computers en drinkwater. Er is ook weinig vooruitgang inzake de toename van het aantal goed opgeleide leraars voor in de lagere scholen. Dit aantal stagneert op ongeveer 85% sinds 2015. Hun aandeel is met 64% het laagste in Sub-Sahara-Afrika.

De heer Dieye is dan ook van mening dat er nog veel werk aan de winkel is voor de lidstaten, het middenveld, de privésector en het multilaterale systeem op het moment dat we het laatste decennium ingaan om de Agenda 2030 te realiseren. De ambities, de investeringen en de verwezenlijkingen zullen sterk moeten worden opgedreven.

Hij roept de aanwezige parlementsleden op om hun regeringen niet met rust te laten over dit thema en de SDG's –met inbegrip van SDG 4- voortdurend samen met het middenveld onder de aandacht van de media te brengen. Hij vraagt hen ook om innovaties inzake data en technologie aan te moedigen en door te voeren om zo de transparantie en de dienstverlening aan de bevolking te verbeteren.

Hij wijst erop dat we te maken hebben met mondiale uitdagingen zonder voorgaande. De klimaatschok, toenemende ongelijkheden, de vierde industriële revolutie, massale migratie, gewelddadig extremisme,... vragen allemaal om oplossingen die de mogelijkheden van een enkel land, blok of organisatie overstijgen. Via de SDG's wordt de omvang van onze problemen erkend en de SDG's vormen de enige mondiale blauwdruk waarover we beschikken om ze op te lossen. In die zin vormen zij een nieuw –mondiaal- sociaal contract. Er blijven slechts tien jaar over om de SDG's te verwezenlijken en we liggen behoorlijk achter op schema, vooral voor wat de faciliterende SDG's zoals SDG 4 en SDG 16 betreft. In het 131ste levensjaar van de IPU en het 75ste levensjaar van de VN roept hij ertoe op dat de aanwezige parlementsleden zich er opnieuw toe verbinden om deze tien jaar doorslaggevend te laten zijn, want de SDG's zijn voor hem de enige weg vooruit.

Sessie 1

SDG 4 : De centrale rol van het onderwijs in de Agenda voor duurzame ontwikkeling 2030

Deze eerste debatvergadering schetste de rol van het onderwijs in de hele Agenda voor duurzame ontwikkeling 2030, met de nadruk op de verbanden met de andere SDG's, de voornaamste tekortkomingen op het vlak van onderwijs op wereldwijd en regionaal niveau, en een aantal van de belangrijkste politieke voorschriften die na de hoorzittingen meer in detail zullen worden besproken.

Op de debatvergadering waren hoge verantwoordelijken aanwezig van UNESCO en UNICEF – de VN-instellingen die gespecialiseerd zijn in onderwijs – en eminente vertegenwoordigers uit de parlementen en het maatschappelijk middenveld. Zij hebben gedebatteerd over de mogelijkheden om het onderwijs in de wereld van vandaag te ontwikkelen, de toegang tot onderwijs van hoge kwaliteit, de strategieën om politieke wil op te wekken voor de totstandkoming van efficiënte educatieve beleidsmaatregelen en de inspanningen van de VN om vooruitgang te boeken in SDG 4.

Sessie 2

Onderwijs voor vrede en democratie: de grondslag voor een actief burgerschap

Deze debatvergadering was een pleidooi voor een algemenere visie op het onderwijs, waarbij individuen geholpen worden om vrij te kunnen denken en bij te dragen tot hun omgeving als verantwoorde en geëngageerde burgers, en om in hun eigen levensonderhoud te kunnen voorzien.

De sprekers oordeelden dat onderwijs een economisch belang heeft, maar dat het ook moet dienen om rechtvaardige, vreedzame en duurzame samenlevingen op te bouwen, met respect voor de culturele diversiteit, de menselijke waardigheid, de gendergelijkheid en de solidariteit. Kortom, samenlevingen die de belangrijkste kenmerken vertonen van een democratie. Volgens de panelleden blijven teveel onderwijssystemen echter gericht op de bevrediging van economische behoeften of van de markten en komt de aandacht voor het algemeen belang of het sociaal contract dat de burgers moet verbinden pas op de tweede plaats. De volgende oriëntatievragen werden dan ook gesteld:

- Hoe kunnen leerlingen een rechtstreekse ervaring opdoen van een rechtvaardige, inclusieve, duurzame en vreedzame samenleving ?
- Hoe kan de transformerende kracht van onderwijs ingezet worden in moeilijke omstandigheden, waar conflicten of concurrentie voor bestaansmiddelen heersen?
- Welk soort partnerschap moet er met de gemeenschappen worden gesloten om ervoor te zorgen dat onderwijs relevant blijft voor hun welzijn?

De heer Christophe Lacroix (België, Kamer van volksvertegenwoordigers, PS), wees op het belang van emancipatie. Leerlingen moeten leren voor zichzelf te denken en alles ter discussie te stellen. Zo zullen zij minder vatbaar zijn voor populisme. Hij vroeg zich ook af hoe men een systeem van gemeenschappelijke waarden zal kunnen uitwerken. Hij vroeg daarom aan de panelleden of er internationale normen bestaan om te voorkomen dat deze systemen een instrument worden voor dictators.

De heer David Arnot, Voorzitter van de *Concentus Citizenship Education Foundation* (Canada), antwoordde de heer Lacroix dat zijn stichting inderdaad bedoeld is om kritische burgers te vormen. Men gebruikt daarvoor een model waarmee studenten leren hoe zij moeten denken, maar niet wat zij moeten denken.

Mevrouw Lucila Crexell, lid van de Senaat van Argentinië, voegde eraan toe dat de vereiste modellen kunnen verschillen van land tot land. Daarom zijn de SDG's een goed referentiekader.

Voor **Mevrouw Fatima Kyari Mohammed**, ambassadrice, vaste waarnemster van de Afrikaanse Unie bij de Verenigde Naties, vereist opvoeding tot burgerschap dat men universele waarden aanpast aan de plaatselijke cultuur zonder uit het oog te verliezen dat sommige principes, zoals het openstaan voor andermans mening, universeel zijn.

Sessie 3

Onderwijs als sleutel voor de verzelfstandiging van vrouwen en meisjes (Beijing +25)

Tijdens deze debatvergadering bogen de deelnemers zich in het bijzonder over een van de meest hardnekkige tekortkomingen in het onderwijs wereldwijd, meer bepaald de belemmeringen die vrouwen en meisjes ondervinden om op alle niveaus en in alle kennisdomeinen hun fundamenteel recht op onderwijs uit te oefenen. De deelnemers onderzochten ook welke sleutelrol SDG 4 heeft gespeeld in de totstandkoming van gendergelijkheid in alle aspecten van het leven, als bepaald door SDG 5.

De bespreking had vooral betrekking op de beleidsmaatregelen, de culturele normen en de discriminerende praktijken die miljoenen vrouwen en meisjes beletten om naar school te gaan, en die heel nadelig zijn voor hun recht op onderwijs en het economische en maatschappelijke welzijn van henzelf en van hun land. Er werd bijzondere aandacht geschonken aan de schooluitval bij tienermeisjes en aan de manieren om dit tegen te gaan. Ook de sectorale segregatie tussen jongens en meisjes, en mannen en vrouwen, werd aangehaald als een belangrijke hinderpaal voor gelijkheid in het onderwijs. Deze toestand is uitermate zichtbaar in de sectoren wetenschappen, technologie, engineering en wiskunde (STEM), waar meisjes en vrouwen ondervertegenwoordigd zijn.

Gelet op het feit dat onderwijs waarden overbrengt op een belangrijk moment in het vormingsproces van jongens en meisjes, erkennen de deelnemers dat het essentieel is dat de ideeën van gendergelijkheid al op de vroegste leeftijd worden meegegeven, zowel in het formele onderwijs als door middel van andere initiatieven waarbij leraars, leerlingen, hun gezinnen en de gemeenschappen worden betrokken.

Sessie 4

Fatsoenlijk werk voor iedereen waarborgen dankzij levenslange vorming, opleiding en beroepsopleiding

Tijdens deze debatvergadering hebben de deelnemers gediscussieerd over onderwijs als een noodzakelijke, hoewel niet afdoende, voorwaarde om werk te vinden en op een duurzame manier in

het levensonderhoud te kunnen voorzien. Zij hebben zich afgevraagd waarom de gebrekkige afstemming tussen de vaardigheden en de behoeften van de markt zoveel mensen werkloos laat, zelfs in voorspoedige tijden. Er is nood aan soepelere en toegankelijke onderwijsstelsels die vormingsmogelijkheden tijdens het hele leven bieden om de economische evolutie te kunnen blijven volgen.

Er werd ook gesproken over de rol van de privésector in de totstandkoming van programma's voor onderwijs en technische en beroepsopleidingen. De specifieke educatieve noden van de informele economie, met name het aanleren en verbeteren van ondernemersvaardigheden die zo belangrijk zijn in vele ontwikkelingslanden, werden van essentieel belang geacht. Er is ook aandacht besteed aan de ongelijkheden tussen mannen en vrouwen en aan de uitsluiting van kwetsbare groepen op het vlak van tewerkstelling en opleiding. Niemand mag terzijde geschoven worden.

De volgende oriëntatievragen hebben de debatten geleid:

Hoe kunnen de opleidingsprogramma's in hun ontwerp en uitvoering anticiperen op de behoeften van de arbeidsmarkt en rekening houden met de leeftijd en het geslacht?

Hoe kunnen flexibele competentiegerichte programma's worden ontwikkeld en niet-formele en informele opleiding worden herkend?

Hoe kan de kwaliteit en de relevantie van de competentievolmaking in de informele sector worden verbeterd?

Wat is de passende rol van de privésector en de publiek-private partnerschappen in het TVET-beleid en de uitvoering ervan?

De heer Andries Gryffroy (België, Senaat, N-VA) hield een interventie over onze ervaring met duaal leren. Hij lichtte toe dat men in ons land werd geïnspireerd door de systemen van Duitsland, Zwitserland en vooral Oostenrijk. Hij legde uit dat een deel van de opleiding zich in een bedrijf of een andere organisatie afspeelt (het andere deel op school) waarbij een beperkt loon en een basisniveau van sociale zekerheid worden voorzien. De supervisie gebeurt door de onderwijsadministratie en de financiering komt deels van de overheid en deels van de bedrijven omdat men van mening is dat er voor beiden een opbrengst is.

De heer Gryffroy wees ook op het positief effect op de overheidsfinanciën. Daarnaast kunnen de werkgevers eenvoudiger vacatures invullen door de kandidaten zelf op te leiden. Senator Gryffroy besloot dan ook dat duaal leren op zichzelf geen contradictie is, maar integendeel veel voordelen heeft voor alle stakeholders.

Hij zei evenwel te betreuren dat men moet vaststellen dat het moeilijk is om de kwetsbare groepen te bereiken. Hij vroeg dan ook aan het panel van specialisten (onder meer van de *International Labour Organisation* en de *International Trade Union Confederation*) hoe er betere resultaten ter zake kunnen worden bereikt.

De heer Ulrich Lechte (Duitse Bundestag) liet hierop weten dat hij tevreden is dat men in ons land in 2018 ook gestart is met duaal leren en dat hij ook nog steeds zonder voorbehoud achter het systeem staat wegens de positieve ervaring in zijn land.

Mevrouw Anna Bhyovskaya van de *International Trade Union Confederation* (ITUC) antwoordde dat duaal leren voor hen een criterium is voor *foreign direct investment*. Zij wees op het bestaan van beproefde systemen van individuele opleidingsrechten of een bepaald aantal punten voor opleiding per werknemer. Zij zei desalniettemin te moeten vaststellen dat werkgevers vaak nog steeds niet genoeg tijd en middelen voor opleiding aan werknemers gunnen.

Zitting 5

De vierde industriële revolutie: wat betekent dit voor het onderwijssysteem?

Deze debatvergadering richtte zich op de steeds grotere uitdaging waarmee onderwijssystemen te maken krijgen met betrekking tot nieuwe technologieën, die doorgaans de vierde industriële revolutie worden genoemd (nanotechnologieën, artificiële intelligentie, het internet der dingen, enz.) en het risico van een nieuwe grotere economische tweedeling binnen en tussen landen. Ook werd ingegaan op het gebruik van technologie om de toegang tot kwaliteitsonderwijs dat relevant is voor de nieuwe economie van vandaag, te verbeteren.

De panelleden gaven aan dat hele sectoren van de economie (onderwijs, gezondheidszorg, infrastructuur, cultuur en het hotelwezen) weliswaar voornamelijk afhankelijk blijven van traditionele banen waar de menselijke factor essentieel blijft, maar het klopt dat, in het bijzonder in de ontwikkelde landen, veel banen zullen verdwijnen of radicaal zullen veranderen als gevolg van nieuwe technologieën. De komst van geavanceerde nieuwe technologieën vereist in toenemende mate werknemers met een goede opleiding in wetenschappen, engineering en wiskunde (STEM).

Zij stelden dat bij het streven naar onderwijs dat is aangepast aan de hedendaagse hightechwereld, een delicaat evenwicht moet worden gevonden tussen het leren van specifieke kennis en "leren leren" op een meer gepersonaliseerde manier die zowel meer aan de behoeften van de markt is aangepast als meer bevorderlijk is voor het welzijn van de mens.

De volgende beleidskwesties vormden het kader van het debat:

- Hoe moet het onderwijs worden aangepast aan de nieuwe opkomende technologieën en de overeenkomstige behoeften van de arbeidsmarkt?

- Hoe kunnen de ontwikkelingslanden, waar de basisbehoeften op het gebied van onderwijs onvoldoende zijn, het hoofd bieden aan de eisen van de nieuwe hightecheconomie?
- Hoe kan de technologie worden ingezet om de toegankelijkheid, de kwaliteit en de relevantie van onderwijsprogramma's te verbeteren?
- Wat is de rol van publiek-private partnerschappen in de overgang naar de vierde industriële revolutie?

De heer Andries Gryffroy (België, Senaat, N-VA) gaf hierop aan dat hij een ingenieur is en dus in technologie gelooft. Ze is volgens hem de toekomst en het kan voor waardige jobs en een comfortabeler leven zorgen. Hij liet weten zich bewust te zijn van de risico's op het vlak van privacy en veiligheid, de kans op jobverlies voor sommige mensen en het feit dat we voor nog meer ethische discussies staan. Hij deelde mee dat er in Vlaanderen sinds 2017 wordt ingezet op STEM-onderwijs. Sommige mensen hebben volgens hem angst voor technologie en des te meer omdat er door sommige groepen doembeelden worden opgehangen. Er is vaak een negatieve stemming terwijl technologie een mijlpaal op de weg naar een betere toekomst kan zijn. Hij wou dan ook van de panelleden vernemen wat parlementsleden kunnen doen voor een betere perceptie?

Mevrouw Caroline Pearce, onderwijsexperte van Oxfam, pleitte in haar antwoord voor een model dat constructief is in plaats van louter instructief. Zij wees erop dat tijdens de debatten veel gepraat werd over levenslang leren, maar dat men het ook over studievreugde moet hebben en over het creëren van een gepaste leeromgeving. Zo zullen de studenten zelf tot de nodige inzichten komen. Zij gaf het voorbeeld van Vietnam, een land met beperkte middelen dat desondanks veel investeert in de digitale vaardigheden van leraars en leerlingen en hen vanaf zeer jonge leeftijd vertrouwd maakt met de digitale wereld.

De heer Bakradze, parlements lid in Georgië, beaamde dat privacy inderdaad een issue is. Volgens hem zullen wij ons er in enige mate bij moeten neerleggen. Hij gaf het voorbeeld dat Google weet dat hij in Brussel is geweest en dat hij van Belgische chocolade houdt. Dit is onschadelijke privé-informatie maar politici moeten zorgen voor een bescherming van de mensenrechten in deze context.

De heer Raymond Landveld, economisch adviseur bij UNCTAD (*United Nations Conference on Trade and Development*), liet hierop weten dat parlementsleden een rol te spelen hebben om het digitaliseringsbeleid te ondersteunen. Hij nodigde alle aanwezige parlementsleden uit om deel te nemen aan de evenementen van UNCTAD om hun horizon te verbreden en zo de bevolking nog beter te informeren. Parlementsleden hebben uiteraard hun rol te spelen door wetgeving uit te werken, internationaal samen te werken en de naleving van de nationale en internationale regels te op te volgen via parlementaire controle.

Zitting 6

Onze planeet beschermen via onderwijs ten behoeve van de toekomstige generaties

Deze debatvergadering ging over het belang van onderwijs voor de bescherming van de planeet, in het bijzonder het onderwijs voor duurzame ontwikkeling dat een sleutelement is in het beleid inzake duurzame ontwikkeling. In het bijzonder werd onderzocht hoe formeel, niet-formeel en

informeel leren kan worden aangewend om te komen tot een groter besef van de klimaatcrisis en andere verstoringen van het milieu en om steun te genereren voor de dringende maatregelen die nodig zijn om onze planeet te redden.

De panelleden gaven aan dat er een groeiend besef is dat het onderwijs essentieel is om verbanden te leren tussen het milieu en de andere pijlers van duurzame ontwikkeling, namelijk de economie en de samenleving. Maar terwijl een grote meerderheid van de landen, volgens recente bevestigingen van UNESCO, blijkt geeft van politieke wil om het onderwijs in te schakelen om de planeet te beschermen, blijft de uitvoering vaak achter. Die lacune werd ook besproken tijdens de debatvergadering.

De volgende beleidskwesties werden besproken:

- Wat zijn de basiselementen van een milieueducatieprogramma?
- Hoe kunnen we de kloof tussen politiek engagement en de uitvoering ervan overbruggen door het onderwijs in te schakelen voor milieubescherming?
- Hoe kunnen we een maatschappijbreed leerproces voor duurzaamheid faciliteren door formeel, niet-formeel en informeel leren te combineren?

De heer Samuel Cogolati (België, Kamer van volksvertegenwoordigers, Ecolo-Groen) stipte aan dat parlementsleden de jongeren moeten helpen die op straat komen voor het klimaat en hen moeten steunen bij hun inspanningen om een rechtvaardige en verantwoorde ecologische transitie te verwezenlijken. Volgens hem kunnen scholen een leidende rol spelen in deze ecologische transitie van de samenleving. Hij merkte echter op dat er nog werk aan de winkel is. De heer Cogolati verwees naar een recent onderzoek in België waaruit bleek dat slechts 13% van de studenten begreep wat klimaatverandering is en wat broeikaseffecten zijn. Hij legde uit dat er in België grote inspanningen worden geleverd om de wetenschappelijke kennis over het klimaat en de klimaatverandering op te nemen in het leerplan. De heer Cogolati wou van de panelleden horen hoe de Verenigde Naties deze inspanningen kunnen ondersteunen, die gericht zijn op het opbouwen van geconsolideerde, betrouwbare en universele informatie over de klimaatverandering. Hij beschouwt dit als een belangrijke stap, aangezien we te maken hebben met *fake news* op sociale media waar steeds meer klimaatsceptische stemmen te vinden zijn die het bewijs van klimaatverandering ontkennen.

Een parlementslid van het Verenigd Koninkrijk antwoordde hierop dat de verwezenlijking van SDG 4 waarschijnlijk het beste wapen is om de klimaatopwarming te bestrijden.

Een van de panelleden antwoordde dat men het ijzer moet smeden terwijl het heet is en dat men een beleid moet opbouwen op de sokkel van die verbintenis van de studenten en dat men ze nog beter moet informeren.

Sessie 7

De overheidsfinanciering versterken voor betere resultaten inzake onderwijs

De panelleden wezen op het feit dat onderwijs een openbaar goed is en een mensenrecht en ze hebben het belang onderstreept van een goed gefinancierd openbaar onderwijs, met de Staat als opdrachtgever en financier. Het blijft een belangrijk instrument om welvarende en inclusieve samenlevingen op te bouwen.

Ze betreurden echter dat de overheidsfinanciering van onderwijs onder de officiële doelstellingen blijft, die 4 à 6 procent van het BBP en/of ten minste 15 à 20 procent van de totale overheidsuitgaven bedragen. In meer dan één van de drie OESO-landen verminderen de overheidsuitgaven voor de onderwijsinstellingen. In landen met lage en middeninkomens is de jaarlijkse totale financieringskloof tussen de beschikbare nationale middelen en het bedrag dat vereist is om SDG 4 tegen 2030 te verwezenlijken, zowat 39 miljard US-dollar. Toch blijft de hulp voor onderwijs in ontwikkelingslanden onvoorspelbaar en ver onder het vereiste bedrag. Onderfinanciering zet in heel wat landen de toegang tot kwaliteitsonderwijs op alle niveaus op het spel.

In deze sessie hebben de deelnemers de middelen onderzocht waardoor de onderwijsbudgetten kunnen worden verhoogd en de overheidsuitgaven efficiënter kunnen worden om op alle niveaus, van het lager tot het postsecundair onderwijs, betere resultaten te boeken. Ze bespraken ook het vraagstuk van de compromissen tussen de onderwijsbudgetten en de andere prioriteiten inzake duurzame ontwikkeling.

Tevens hebben ze zich afgevraagd waarom sommige naties zich tot de privésector hebben gewend om het onderwijs te organiseren, beklemtoonden daarbij de risico's en de potentiële voordelen van de publiek-private samenwerking en vroegen zich af wat de geschikte rol is van private onderwijsinstellingen en van publiek-private partnerschappen in het onderwijsbeleid.

De heer Samuel Cogolati (België, Kamer van volksvertegenwoordigers, Ecolo-Groen) wees erop dat kosteloos onderwijs waarschijnlijk het beste middel is om voor gelijkheid van kansen te zorgen. Het is niet alleen de ambitie van SDG 4, het is een bindende norm, zelfs een fundamenteel recht dat als dusdanig bekrachtigd wordt in artikel 28 van het Verdrag inzake de rechten van het kind. Hij kwam terug op het feit dat momenteel honderden miljoenen kinderen niet naar school gaan. En zelfs als de kinderen school lopen, zijn het de kansarmste kinderen die het meest te lijden hebben. Daarom heeft spreker het belang benadrukt van die heel concrete verplichting van werkelijk kosteloos onderwijs. Zelfs in zijn land heeft de Gezinsbond (*Ligue des Familles*) berekend dat een jaar lager onderwijs ongeveer 1.225 euro kost. Dat is een aanzienlijk bedrag, dat voor een arm gezin moeilijk op te

brengen is. Volgens spreker is privatisering zeker geen oplossing, wel integendeel. Hij heeft de experts dus gevraagd hoe men werkelijk kosteloos onderwijs moet verwezenlijken.

Parlementaire vergadering : « Onze gemeenschappelijke toekomst veilig stellen : een programma voor ontwapening » (19 februari 2020)

Dit was een evenement met als sponsors de Permanente missie van Canada bij de Verenigde Naties, de Parlementariërs voor nucleaire non-proliferatie en ontwapening, de Interparlementaire Unie, *Parliamentarians for Global Action*, het Parlementair Forum voor handvuurwapens en lichte wapens, het *Geneva Centre for Security Policy*, en de *World Future Council*. Het had de steun van het Bureau voor ontwapeningszaken van de Verenigde Naties en de Permanente vertegenwoordiging van Zwitserland bij de Verenigde Naties.

Gedurende de eerste sessie, met als thema « Onze gemeenschappelijke toekomst veilig stellen : een programma voor ontwapening », onderzochten de experts en de deelnemers de hoofdpunten van de agenda van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties voor ontwapening en dachten ze na over de huidige conflicten en wapenwedlopen, waarbij ze de stand van zaken opmaakten van de akkoorden en onderhandelingen voor ontwapening.

De heer Christophe Lacroix (Kamer van volksvertegenwoordigers, PS) wou de deelnemers waarschuwen, met de opmerking dat globaal genomen de militaire uitgaven wereldwijd sinds twee jaar weer stijgen, vooral als gevolg van de stijging van de defensiebudgetten in de Verenigde Staten en in China. Hij voegde eraan toe dat die uitgaven momenteel op 1.800 miljard dollar worden geraamd en dat ze 2,1% van het BBP van de wereld vertegenwoordigen.

Tijdens de tweede sessie, met als thema « Rollen van de parlementen om voortgang te boeken in ontwapening voor onze gemeenschappelijke toekomst », hebben het panel en de deelnemers de belangrijkste initiatieven van de parlementaire gemeenschap doorgenomen ten gunste van de verdragen, akkoorden en resoluties van de VN betreffende non-proliferatie en ontwapening alsook de doeltreffende bijkomende maatregelen die de parlementariërs kunnen treffen om het nieuwe ontwapeningsprogramma dat de VN-Secretaris-Generaal voorstelt vooruit te helpen.